

7. národní konference

Naše bezpečnost není samozřejmost

Míčovna Pražského hradu

25. června 2020

Stejně jako jiné akce konané v roce 2020, i 7. národní konferenci Naše bezpečnost není samozřejmost ovlivnila koronavirová pandemie. Ta jednak rezonovala v příspěvcích panelistů a jednak se promítla i do samotné organizace akce především omezeným počtem hostů. Přispěla též k přesunu konference do digitálního prostoru, když byl poprvé celý program dvojjazyčně přenášen po internetu a kdy byli zahraniční řečníci připojeni prostřednictvím videokonferencí.

Napříč celou konferencí se neslo děkování bezpečnostním složkám za jejich aktivní angažovanost

v boji proti pandemií koronaviru. Armáda a bezpečnostní složky opět ukázaly svou nenahraditelnost při zvládnání krizí v době míru, a to nejen přírodních katastrof. Prokázal se i význam našeho členství v mezinárodních organizacích, když jsme díky Severoatlantické alianci mohli využít letecké transportní kapacity z programu SALIS k přepravě zdravotnického materiálu a Evropská unie uvolnila na boj s pandemií finanční prostředky.

Konferenci zahájil předseda Jagello 2000 **Zbyněk Pavlačík**, který v souvislosti s pandemií připomněl, jak rychle a neočekávaně se dokáže měnit globální bezpečnostní situace. O úvod se postarali čelní představitelé státu – prezident ČR **Miloš Zeman** prostřednictvím zdravotce, předseda vlády ČR **Andrej Babiš** a 1. místopředseda vlády a ministr vnitra **Jan Hamáček**. Ve svých projevech se shodli na nutnosti pokračovat v investicích do obrany navzdory očekávaným vyšším schodkům státního rozpočtu a potvrdili závazek ČR vůči NATO dosáhnout výdajů na obranu 2 % HDP do roku 2024. V tom premiér Babiš vidí i potenciální prostor pro zapojení domácího průmyslu.

Všichni též zdůraznili, že členství ČR v NATO a EU je předpokladem naší obrany. Nečelíme však pouze hrozbám čistě vojenského charakteru, ale stále častěji se potýkáme s kyberhrozbami, dezinformačními kampaněmi nebo nyní zdravotní situací. To jsou hrozby, které žádné státní hranice nerespektují, a proto je důležitá vzájemná a těsná spolupráce se spojenci.

Pro Jana Hamáčka je tak NATO českým bezpečnostním pilířem číslo jedna, ovšem Evropa podle něj musí být do budoucna v oblasti bezpečnosti více soběstačná. Podobně vnímá i členství v EU:

„Členství ČR v EU je ekonomická, politická, kulturní a bezpečnostní nutnost.“

Zástupce generálního tajemníka NATO **Mircea Geoana** prostřednictvím videokonference vyzdvihl přínos NATO při přepravě zdravotnického materiálu do Evropy a apeloval, abychom cizím mocnostem nedovolili pandemii a krizi využít k prosazení jejich zájmů. Státy jsou nyní citlivější k dezinformačním kampaním a kyberhrozbám, musíme jim proto čelit společně v rámci NATO a EU, abychom v tom byli efektivní.

Na něj navázali tři ministři obrany zemí Visegrádské čtyřky **Lubomír Metnar**, **Tibor Benkő** a **Jaroslav Nad'** (Mariusz Błaszczak z Polska se omluvil kvůli státní návštěvě ve Washingtonu), kteří zdůraznili připravenost více spolupracovat v obraně a bezpečnosti nejen v rámci NATO a EU, ale rovněž ve formátu V4. To se bohužel zatím ne vždy daří, ale přispět by k tomu měly i vyšší výdaje na obranu, k nimž se všichni přihlásili.

Ministr zahraničních věcí **Tomáš Petříček** ve své zdravici ve formě videonahrávky velmi jasně pojmenoval největší hrozby pro ČR – Rusko a Čínu, které mají snahu revidovat současné mezinárodní poměry a uspořádání světa v náš neprospěch. Na něj navázal náměstek MZV **Martin Povejšil**, který upozornil na nepřipravenost Evropy čelit podobným krizím a hrozbám. **Konkrétně pak zdůraznil neschopnost čelit ovládnutí klíčových firem a kritické infrastruktury ze strany nespojeneckých zemí.**

V rámci expertního panelu ředitel Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost **Karel Řehka** připomněl stále rostoucí požadavky na konektivitu a přenos dat, což se nyní projevilo v extrému během koronavirové karantény. Potřebnou technologii a kapacitu by měla v budoucnu poskytnout nová 5G síť, při jejím budování však nesmíme zapomenout na bezpečnost: „**Bezpečnost nemá brzdit vývoj, ale má ho chránit a zároveň je třeba si hlídat, abychom nějakou krátkodobou taktickou výhodou nevyměnily za strategickou zranitelnost v budoucnu.**“

Nedávné kyberútoky na nemocnice přitáhly pozornost, upozornily na toto nebezpečí politiky i manažery, a pandemie tak tím byla podle něj v tomto ohledu užitečná: „**Kyberbezpečnost nelze chápat jako nějaký ajťácký problém, ale jako problém manažerský a politický.**“

Prezident Global Arena Research Institute **Michal Kořan** na konkrétních číslech ukázal, jak je Evropa jako celek zranitelná v oblasti dodávek zboží a globálního propojení dodavatelských řetězců. Mezi důležité faktory v tomto patří neustále rostoucí vliv Asie na úkor tradičních trhů jako je Evropa a Severní Amerika.

Podobně hovořil i **Roman Chlupatý**, globální stratég ze společnosti Save & Capital, jenž zdůraznil, že pokud chceme v tomto rychle se měnícím světě přežít, musí Evropa najít společný hlas v oblasti ekonomické mezinárodní hry a být schopná samostatné a jednotné akce směrem ven. Z toho důvodu je pro ČR silná a jednotná Evropa životně důležitá.

Pandemie koronaviru upozaduje ostatní nevyřešená bezpečnostní témata, což účastníkům prostřednictvím videokonference připomněl **John Sopko**, zvláštní inspektor americké vlády pro rekonstrukci Afghánistánu. **V Afghánistánu stále působí největší vojenská mise NATO, země ale v současnosti ještě není připravena na úplný odchod spojeneckých vojsk**, vše bude záležet na dohodě s hnutím Tálibán. Sopko také poděkoval Česku za příspěvek do mise v Afghánistánu, ocenil padlé české vojáky a vyzdvihl výcvik afghánských pilotů vrtulníků v Česku.

Zpátky k pandemii přivedla účastníky konference místopředsedkyně Evropské komise **Věra Jourová**, která upozornila na problematiku omezení práv a svobod v rámci nouzových opatření v souvislosti s covidem-19. To je možné činit pouze v míře nezbytně nutné a časově jasně omezené, nesmí se z toho stát norma: „**Koronavirus nesmí zabít demokracii.**“ **Vladimír Dlouhý**, prezident Hospodářské komory ČR, ocenil ekonomické záchranné balíčky jak na domácí úrovni, tak na úrovni EU.

Videokonferenční vystoupení **Richarda Landolta**, zástupce ministra obrany USA v Evropě, mělo dvě hlavní linie. Za prvé, NATO musí zlepšit vlastní infrastrukturu, aby se spojenecké jednotky mohly rychle a efektivně pohybovat napříč Evropou i přes Atlantický oceán. A za druhé, kybernetické hrozby a dezinformační kampaně jsou nové frontové linie, kde se musí NATO efektivně angažovat. NATO i jeho jednotliví členové si proto musí chránit kritickou infrastrukturu, jejíž důležitou součástí jsou i 5G sítě.

Poslední blok konference byl již tradičně věnován politické reprezentaci ČR a zástupcům všech stran a hnutí, které jsou po posledních volbách zastoupené v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Ministr obrany za ANO **Lubomír Metnar** se znovu přihlásil k závazku dávat do roku 2024 na obranu 2 % HDP. Místopředseda ČSSD **Ondřej Veselý** k tomu dodal, že důležité také je jak a za co budou tyto prostředky utraceny, aby to přineslo požadované výsledky. **Nadstranický konsensus panoval v zapojení českého průmyslu do posilování obrany a modernizaci české armády tam, kde je to možné. Většinový konsenzus**

se našel i pro zadávání obranných zakázek, zakázek do kritické infrastruktury a nákupy pouze ze spojeneckých zemí. Podle předsedy KDU-ČSL **Mariána Jurečky** ČR bude muset definovat, v jakých odvětvích nechce být závislá na dodávkách z nepartnerských zemí.

V otázce spolupráce s partnery z NATO a EU se tradičně a podle očekávání vymežil pouze předseda KSČM **Vojtěch Filip** a částečně také předseda SPD **Tomio Okamura**. Názor ostatních se dá shrnout slovy předsedkyně TOP 09 **Markéty Pekarové Adamové**, že **pro Česko neexistuje alternativa národní cesty, jediná možnost je spolupráce uvnitř NATO a EU.** Poměrně široká shoda mezi jednotlivými politickými stranami vládla i v nutnosti soustředit se na nové hrozby, konkrétně kyberhrozby, dezinformace a ochranu kritické infrastruktury. Ty zmínil předseda STAN **Vít Rakušan** s tím, že tanky počítačové viry na hranicích nezastaví. Předseda Pirátů **Ivan Bartoš** pak zdůraznil nutnou odolnost země vůči dezinformacím. Místopředseda ODS **Alexandr Vondra** v této souvislosti dodal, že pro pokoronavirový restart ekonomiky bude cestou vpřed kybernetika, robotika a umělá inteligence. Česko si bude muset definovat, jaký průmysl tu bude chtít, zda montovny, nebo vývojová centra.

Konferenci uzavřel a všem zúčastněným poděkoval předseda Jagello 2000 Zbyněk Pavlačík, který všechny pozval na další ročník konference Naše bezpečnost není samozřejmost v roce 2021.

*Konference se konala pod záštitou
ministra obrany České republiky
Lubomíra Metnara*